

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): Marek Tengler

**Název práce: Mytická představa o ženském revenantovi v Irsku a ve střední Evropě:
Komparativní pohled**

Vedoucí práce: doc. PhDr. Petr Janeček, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (*uved'te, do jaké míry byl naplněn*):

Hlavním cílem práce bylo přehledovým způsobem obsahově a částečně i kontextuálně komparovat folklorní texty o dvojici feminních démonických bytostí evropských numinózních pověstí – postavy bílé paní z českých zemí a postavy banshee z Irsku a Skotska. Komparativní a obsahová analýza byla založena na sekundární literatuře a výběru publikovaných pramenů (anglicko- a českojazyčných) a jejím cílem bylo primárně identifikovat a analyzovat základní shodné i rozdílné motivy a témata a sekundárně i kontext folklorních vyprávění; a následně pak vytvořit funkční typologii obou postav s definicí jejich základních rysů; z pohledu vedoucího práce tak svůj cíl naplnila dostatečně.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Vzhledem k studijnímu oboru autora, který je relativně vzdálen literárněvědně orientované folkloristice a religionistickým bádáním, které se studiem podobných témat tradičně zabývají, a vzhledem k nejnižší úrovni absolventské (bakalářské) práce aplikované na relativně náročné téma autor svůj text zpracoval poměrně pečlivě a samostatně.

Tvůrčí přístup autor uplatnil především při výběru vhodné literatury a pramenů a v části věnované popisu hlavních shodných rysů obou démonických postav (vedle genderu se jedná především o zvěstování smrti, spojení s nobilitou, vzhled, dominance zvukových projevů a jejich zobrazení v umělecké kultuře; autor se dokonce tuto shodu pokusil vyjádřit kvantitativním způsobem).

Velmi oceňuji kvalitní závěr práce, který novátorsky přichází se solidními definicemi obou postav (tj. bílá paní je „Ženský revenant oblečený v bílém oděvu, který se zjevuje v místě neštěstí, zločinu anebo tragédie. Funguje jako ochránce rodu a jako zvěstovatel smrti anebo narození. Nejčastěji se zjevuje jako mladá žena s pokrývkou hlavy.“, zatímco banshee je autorem definována jako „Ženský revenant oblečený v oděvu starší ženy, jejíž pláč či křik, je slyšet po celé obci a předznamenává smrt člena irské obce. Působí jako zvěstovatel smrti členů rodiny, která má historické vazby na půdu v Irsku. Běžně je pak viděný osamocený a oblečený do prostého oděvu venkovské ženy s dlouhými vlasy a bílým pláštěm.“) a nabízí hned několik podnětů k dalšímu bádání nad uvedeným tématem, včetně přesahů do obecně- či kulturně antropologických studií narativů souvisejících s kulturní konstrukcí příbuzenství, lokální či regionální identity či sociálního statusu.

Určité limity má práce především ve skutečnosti, že se opírá o relativně omezené množství pramenů a sekundární literatury, přičemž řadu běžně dostupných textů opomíjí (především klíčovou studii folkloristy a slavisty Franka Wollmana z počátku 20. století).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Práce se z formálního hlediska vyznačuje v kontextu soudobých bakalářských prací relativně solidním jazykovým projevem; ani práce s citacemi, odkazy na literaturu a obecná formální úprava se ale nevymyká normě současných bakalářských prací. Práce je členěna přehledně a obrazové části jsou zpracovány pečlivě a na nadstandardní úrovni.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Autor práce má k tématu blízký vztah, který se projevil v určitém nadšení pro téma a velmi samostatném vyhledávání literatury a pramenů; za její nejsilnější stránku považují pečlivou komparativní práci a snahu o vytvoření typologie obou postav; slabší a možná i zcela nadbytečnou část práce představují spekulace o společném historickém původu obou revenantských postav, které by byla na místě spíše až u práce diplomové či ještě vhodněji doktorské. Autor ale svou práci odvedl a zcela nepochybně prokázal schopnost samostatné a originální tvorby odborného textu na velmi zajímavé a v dnešní době možná až příliš opomíjené téma.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

1. Sumarizujte další možnosti výzkumu daného tématu s důrazem na problematiku ochrany rodu, lokální či regionální identity a komodifikace současným turistickým průmyslem.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Velmi dobře až výborně v závislosti na průběhu obhajoby.

Datum: 20. 5. 2022

Podpis: doc. PhDr. Petr Janeček, Ph.D.

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie